

Čas vnímáme jako základní parametr existence, a s jeho definicí jsou spojeny nejrůznější problémy. Původně byl čas představen jako popis relativně stabilního přírodního děje, jakým je doba mezi dvěma po sobě jdoucími západy slunce, mezi dvěma novými srpkami měsíce, mezi dvěma jarními rovnodennostmi. Moderní fyzika tyto analogie různě upřesňovala, takže teď např. se přirovnává ke kmitočtu záření jader Cesia 133 při přechodu mezi dvěma hladinami. V budoucnu může být porovnáván třeba s rychlostí světla ve vakuu.

Měření času je základní produkt AA. Už primitivní organismy jako koráli a mnohé bakterie vykazují cirkadiální rytmus. Ten umožňuje předvídat nejdůležitější změny prostředí v průběhu dne a noci. U lidí jsou navíc podpořeny přítomností hodin, kalendářů, jízdních řádů, závazných termínů. Přes porovnávání dalších dějů s měřeným časem byly objeveny např. fyzikální zákony (rychlost pádu v gravitačním poli - Galileo, oběhy planet - Kepler,...) a čas byl zobecněn pro celé lidstvo. Čas hraje zásadní úlohu např. v dekódování textu: Čtenář čte písmena ve stanoveném směru pro dané písmo (např. zleva doprava a shora dolů), takže sleduje zprávu v topologicky stejném čase, jako ji její pisatel zaznamenával. Čtenář nicméně může číst rychleji, nebo na různých místech zpomalit až i zastavit jiným způsobem, než zpráva vznikala. Přesto směr čtení a psaní zůstává shodný se šipkou času.

Připusťme však, že vlastně neměříme přímo ČAS. Měříme nějaký fyzikální proces, o kterém věříme, že je v ČASE stabilní.

Příkladem podobného pojetí je měření teploty. Teplotu jsme zvyklí odměřovat podle délky rtuťového sloupce, ačkoli fyzikové definovali teplotu jako střední kvadratickou rychlost částic v prostředí, kde teplotu zjišťujeme.

Jak přišel (obecný) AA k měření a využívání času?

Nějaká prabuňka se udržela na živu, protože dokázala antecepovat své chování. Připusťme, že stála před všemi ostatními organismy na Zemi. Z dřívějších úvah plyne, že antecepce vyžaduje nějakou paměť. Řekněme pro jednoduchost, že touto pamětí je RNA, v níž je nějaký návod na replikaci prabakterie. RNA je lineární struktura, která má obvykle určené pořadí Začátek - > Konec.

A pokud prabuňka v paměti čte v určeném pořadí, sleduje základní směr ČASU. Pokud tedy ČAS existuje jako fyzikální entita, a není jen naší pomůckou k popisu světa, byla paměť prabuňky jaksí rovnoběžná s tímto ČASEM. Uvažujeme-li sporem, že by ČAS ve skutečnosti neexistoval, pak by nemohly existovat objekty jako paměť, a tedy ani antecepcce. Bez antecepcce by nemohly existovat autopoietické systémy a tudíž ani organismy, které pozorujeme. A protože takové organismy pozorujeme, dokázali jsme sporem existenci ČASU,

Naskýtá se otázka, zda se ČAS chová přibližně jako čas. Tedy nejen, že je rovnoběžný, ale třeba, že ubíhá ustálenou rychlostí od MINULOSTI k BUDOUCNOSTI.

Mohl by totiž snadno nějak pulzovat, nebo se v dlouhodobém kosmologickém měřítku nějak zpomalovat, nebo zrychlovat. Pokud by se současně se změnami ČASU upravovaly další vlastnosti světa, využívané k antecepci, takže by to neměnilo předpovědi chování dosud pozorovaného světa, mohli bychom to přehlédnout.

Nejlákavější by např. bylo testovat, zda ČAS nepulzuje na velmi krátkých intervalech, a zda tato pulzace nezpůsobuje některé rozumu se příčící jevy z kvantového světa. Třeba hypotetický pohyb fotonu proti času. Nebo nelokální procesy ve slavném EPR pokusu.

Ve skutečnosti totiž extrapolujeme z času na ČAS antecepcí, a soudíme, že je lineární a spojitý = přímka.

Připusťme, že čas je jakýmsi způsobem zprůměrování ČASU. Díky tomu, že průměr vždy vykazuje řádově vyšší stabilitu, než běžná náhodná veličina, může se nám jevit tak stabilní, jak jej prožíváme. Podle principu úspornosti běžným antecepcním organismům tento zprůměrovaný čas stačil k přežití. Pokud hypotetický superantecepcní organismus vnímá ČAS podrobněji, ale nepřináší mu to žádné výhody v antecepci, pak ho spíše takové podrobnosti budou zahlcovat a zhoršovat jeho celkové vyhlídky na přežití. Tak můžeme vysvětlit fakt, že superantecepcní organismy vnímající ČAS nepozorujeme.

Možnost, že čas je nějak zrnitý či kudrnatý znázorňuje obrázek.

Obrázek [Obrázek komplexního času](#)

V obrázku se předpokládá pohyb v prostoru komplexního času (vodorovná rovina) a jedné prostorové dimenzi X, aby děj bylo možné graficky zachytit. Pohyb je znázorněn jako rovnoměrný podél této křivky, tedy podél této křivky měříme její délku, a za každou jednotku délky na křivce přidáme stejný úsek na ose X.

Je třeba přiznat, že pohyb v komplexním čase předpokládám rovněž jednodimenzionální, a tudíž vzájemně jednoznačně zobrazitelný nějakým spojitým způsobem na množinu reálných čísel. Není vyloučeno, že ČAS je ve skutečnosti složitější, a nelze jej na množinu reálných čísel vzájemně jednoznačně zobrazit. Obrázek je tu pro inspiraci. I malé rozšíření pohledu přináší překvapivé projevy do našeho světa. Když uznáme, že většina našeho poznávacího aparátu je plodem antecepce, měli bychom připustit, že času a ČASU se to týká na prvním místě. Pod svícem bývá největší tma.

V komentáři k obrázku se ukazuje, že protisměrný pohyb křivky komplexního času vyvolá v reálném světě např. pozorování vzniku páru částice-antičástice a posléze jejich anihilaci. Celkový výsledek působí jako přeskok částice na jinou dráhu.

To samozřejmě není prohlášení, že tomu tak opravdu je. Pouze to naznačuje přístup, kterým by se snad některé zvláštní jevy z mikrosvěta daly převést na kudrnatost ČASU. Třeba by to přineslo některá zjednodušení v chápání kvantové mechaniky.

Čas nemusí být zrnitý nijak pravidelně. Otočky zpátky ze směru reálného času vyvolají v reálném světě jev vzniku páru částice a antičástice, zatímco setkání částice samé se sebou v průsečíku komplexní časové křivky vyvolá jev zániku původní částice se svou antičásticí s možným vyzářením fotonu.

Mohli bychom se na komplexní čas dívat jako na velmi mělkou řeku, valící se po komplexní rovině ze směru od reálného $-\infty$ k reálnému $+\infty$. V tomto proudu, který je v hrubém pohledu velmi ustálený, se při jemnějším pohledu vyskytují různé víry. Proud i víry strhávají částice ve směru proudění. Proud je tak silný, že proti němu nelze plout. Přesto v malých vírech je na malých škálách protisměrný pohyb možný. Malý vír, který se pohybuje v "řece" komplexního času, může mít nějakou známou interpretaci v našem světě.

Označme si pracovníě tento proud jako XTIME.

Obrázek [Obrázek řeky času](#)

2

Pokud připustíme předložený model za hodna zkoumání, bude asi před námi ležet fundamentální otázka: Čím je v kosmologických souvislostech způsobován tento XTIME, a jak rychle vlastně plyne vůči něčemu, co bychom dokázali popsat - např. vůči rychlostem vírů v řece času. Nepochybně by se zde mohli inspirovat autoři sci-fi a vymýšlet zařízení na plutí proti této řece. Zajímavější by však mohlo být, jestli tento pohled nepootevře okénko do hádanek kolem Heisenbergova principu neurčitosti..

Psychologický čas

Příklad1 Zpomalený film

Žena stojí na přechodu pro chodce v křižovatce a čeká na zelenou. Náhle spatří dvě auta, jedoucí proti sobě, které se nevyhnutelně srazí. Děj přechází do zpomaleného filmu. Žena pozoruje, jak se auta k sobě pomalu ale nevyhnutelně přibližují, dochází ke srážce ozve se třesk, auta od sebe odskakují. Jedno směřuje do středu křižovatky, druhé pokračuje na protější chodník. Žena si představuje, jak stojí na protějším chodníku a zkouší se pohnout, aby uskočila, ale je jako zkamenělá. Scéna končí zastavením obou vozidel. Děj se rozběhne normální rychlostí. Žena si oddechne, že se jí nic nestalo, ale současně je znepokojena myšlenkou, co by se stalo, kdyby stála na protějším straně přechodu.

Tato situace navozuje představu, jak hustě je schopen zachycovat AA prvotní záznam události. Běžně totiž standardní situace předcítí uje, a zdaleka nesnímá tolik podrobností. Pouze porovnává rozdíly mezi antecepcí a pozorovanou skutečností a provádí korekci.

Hypotéz Odvíjení koberece

a1

AA pracuje tak, jako by rozvíjel před subjektem koberec s předpokládaným stavem. Subjekt kráčí po tomto koberci s jistotou, kam šlápne. Rychlost odvíjení koberece je to, čemu říkáme vnitřní čas.

Hypotéz Změny vnímání času

a2

Koberec antecepovaných stavů se může odvíjet rychleji, nebo pomaleji, než je fyzikální měření času. Nicméně pro přežití je obvykle ideální, když se odvíjí stejně rychle.

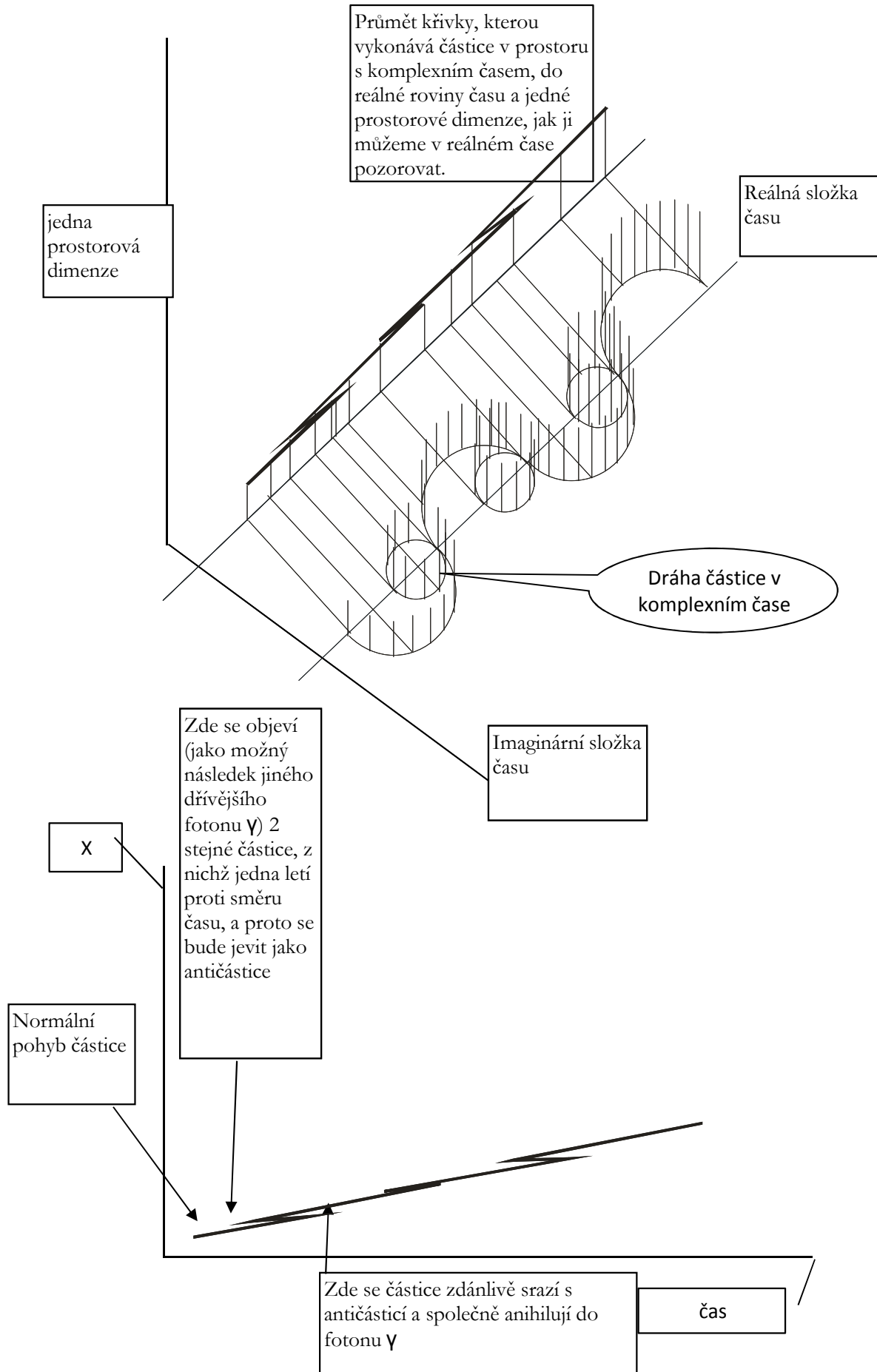
Pokud se odvíjí pomaleji, projevuje se to jako zpomalený film. Nemůžeme se pohnout, protože koberec ještě není položen, ale záznam vnější situace běží dál.

Pokud se naopak odvíjí rychleji, vnímáme skutečnost jako ve zrychleném filmu. Osoby kolem nás mluví tak rychle, že jim není rozumět, ale přesto víme, co řekly. Takovou situaci lze předpokládat u dějů, které se notoricky opakují, a náš AA je již dokonale zná. Subjekt v té chvíli nejspíš upadne do jakéhosi transu. Osoby, které tento zrychlený běh zažily, uvádějí jako léčbu zpívání velmi pomalé písničky. Stačí si ji prý zpívat v duchu, a nepříjemný zážitek s vnějším světem pomine.

Příklad2 Chůze po schodech

Když jdeme dolů se schodů, které dobře známe, rozvíjený koberec před naším vnitřním zrakem zobrazuje schody, které bezprostředně přicházejí. Mozek řídí nohy tak, že došlapujeme správně, aniž na to musíme zvlášť myslet. Pokud by se koberec antecipe rozvíjel rychleji, nebo pomaleji, než se ve skutečnosti pohybujeme my, zřítí bychom se dolů. Typickým způsobem je to patrné na vtipu, pořádaném některými studenty. Dva studenti vezmou nováčka v budově mezi sebe a jdou se schodů dolů. Nenuceně si s ním povídají a v pravidelném rytmu sestupují až na dolní konec schodiště. Zde provedou za pomoci pokrčení kolen ještě jeden krok o schod níž. Tento schod ovšem neexistuje. Nováček se zřítí na zem, a oba studenti jej zvednou, a starostlivě se vyptávají, co se mu stalo. Ve skutečnosti se mu stalo to, že jeho AA, který nebyl se schodištěm ještě zcela obeznámen, se řídil sledováním obou studentů, a nakreslil před nováčkem na odvíjejícím se koberci ještě jeden schod.

Obrázek komplexního času

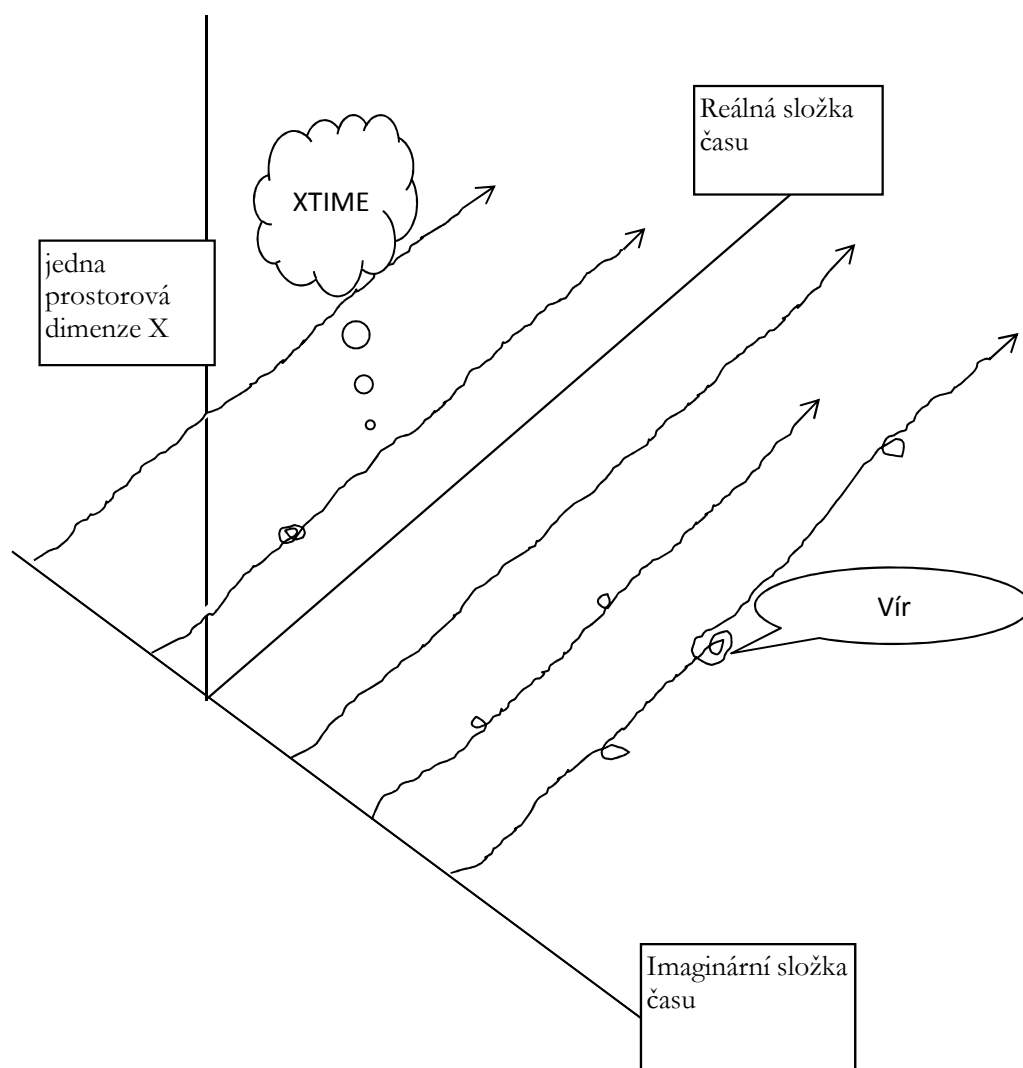

Místo, kde částice v komplexním čase potká samu sebe se projeví zábleskem.
Místo, kde se běh komplexního času z protisměrného obrací zpátky k normálu se projeví v reálném prostoru jako vznik páru částice a antičástice.

Z obrázku lze zobecnit, že pokud křivka komplexního času oběhne některý bod dokola, takže je v křivce uzavřen, vyvolá to v reálném pozorovateli zážitek přeskočení dráhy částice o kus jinam a to nespojitě, přičemž to vypadá, jakoby původní částice zanikla.

Poloměr kroužku času představuje dojem délky současného trvání dvou částic a jedné antičástice.

Vynesení křivky, která v komplexním čase sleduje jednu dimenzi prostoru. Je znázorněn průběh komplexního času, který obíhá singularitu, aby pak pokračoval dál.

Širší znázornění komplexního času, kde převážné plynutí se odehrává ve směru jeho reálné složky, avšak je narušováno drobnými víry, v nichž se i reálná složka pohybuje proti času.